

מזכירות הממשלה

פרוטוקול

ועדת שרים למאבק באלימות

יום רביעי, כ"ד באייר התשע"ח - 09 במאי 2018

(בשעה 09:00 - במזכירות הממשלה)

נכחו השרים : גלעד ארדן - יושב ראש ; איילת שקד
נעדרו השרים : בנימין נתניהו (בתפקידו כשר הבריאות), דוד אזולאי, נפתלי בנט, גילה גמליאל, אריה דרעי, משה כחלון, חיים כץ, ישראל כ"ץ, מירי רגב

כן נכחו :

- שר החקלאות ופיתוח הכפר	אורי אריאל
- סגן שר במשרד הביטחון	אלי בן דהן
- סגן שר במשרד האוצר	יצחק כהן
- המטה לביטחון לאומי	עמית אבירם
- רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון	אלעד אלקובי
- פרקליטות מחוז צפון	רועי אלפסי
- נשיא התאחדות האיכרים בישראל	דובי אמיתי
- רשות כבאות והצלה	משה אלעזרי
- מרכז המועצות האזוריות	אורי בן יהודה
- משרד המשפטים	ליאנה בלומנפלד
- לשכת השר לביטחון הפנים	טל בראון
- המשרד לביטחון הפנים	איתן גולדפלאם
- פרקליטות מחוז צפון	עמוס דניאלי
- המטה לביטחון לאומי	איל דויטש
- המשרד לביטחון הפנים	רועי הראל
- המשרד לביטחון הפנים	איילה ויינשטיין
- מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל	אבשלום וילן
- משרד ראש הממשלה	גלבע זינגר
- ראש המועצה האזורית מרחבים	שי חגיגי
- המשרד לביטחון הפנים	ליאור חיימוביץ
- רשות כבאות והצלה	ניסים טויטו
- ראש המועצה האזורית מטה אשר	יורם ישראלי
- התאחדות האיכרים בישראל	הגר יהב
- המטה לביטחון לאומי	איתן יצחק
- משטרת ישראל	נצ"מ קובי יעקובי

-	משרד החקלאות ופיתוח הכפר	צביקה כהן
-	התאחדות חקלאי בישראל	דפנה כהן נוראל
-	מזכ"ל התנועה הקיבוצית	ניר מאיר
-	המשרד לביטחון הפנים	אריאל סיזל
-	המשרד לביטחון הפנים	אמרי סבן
-	משמר הגבול	סני"צ דנה עמית
-	המשרד לביטחון הפנים	מאיר פוקס
-	רשות כבאות והצלה	רון קולקה
-	משרד החקלאות ופיתוח הכפר	רועי קליגר
-	מועצה אזורית מרחבים	גילה קמר טרגמן
-	המשרד לביטחון הפנים	גלית שרם
-	משמר הגבול	נצי"מ דוד שריקי
-	המשרד לביטחון הפנים	דני שחר
-	פרקליטות מחוז הצפון	מירית שטרן
-	משרד המשפטים	מורן שניידר
-	מנכ"ל קרן לביטוח נזקי טבע	שמוליק תורג'מן
		נציג שב"כ

סימה טוקטלי - מזכירת ועדת השרים

סדר היום :

- אלמ/25. הפשיעה במרחב החקלאי - תיאור ממדי התופעה על ידי ראשי מועצות אזוריות ונציגי גופים חקלאיים והצעות לטיפול בה
- אלמ/26. הצתות ופשיעה חקלאית - סקירת משטרת ישראל
- אלמ/27. הפשיעה במרחב החקלאי - דיון ויוזמות לטיפול

הפשיעה במרחב החקלאי - תיאור ממדי התופעה על ידי ראשי מועצות
אזוריות ונציגי גופים חקלאיים והצעות לטיפול בה

יושב ראש ועדת השרים, השר גלעד ארדן, פותח ומציין כי ועדת השרים מתכנסת היום לאור רצף אירועים בתחום הפשיעה החקלאית שאירעו לאחרונה ובמגמה לסייע בפתרון מצוקות החקלאים.

ראש המועצה האזורית מרחבים, ראש המועצה האזורית מטה אשר, המשמש גם יו"ר ועדת ביטחון של מרכז המועצות האזוריות בישראל, ראש תחום ביטחון והערכות לחירום במרכז המועצות האזוריות בישראל, נשיא התאחדות האיכרים, מזכ"ל התנועה הקיבוצית ומזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל מתארים את מגוון האירועים והעבירות החקלאיות שמהם סובלים חקלאי ישראל ומציעים דרכים להתמודד עם פשעים אלו.

להלן עיקרי הדברים:

ראש מועצת מרחבים מציין כי גזרי דין מקלים הניתנים על ידי שופטי בית המשפט אינם מרתיעים את מבצעי העבירות ולכן יש צורך בשינויי חקיקה לשם הגברת ההרתעה. מציין כי הוספת שוטרים ושוטרי מג"ב לשם טיפול בנושא הפשיעה החקלאית תגביר את תחושת הביטחון האישי של תושבי המועצות האזוריות.

ראש המועצה האזורית מטה אשר מציין כי הפשיעה החקלאית נועדה, בין היתר, כדי להרחיק את החקלאים מאדמתם ויש לראות בעניין זה בעיה בסדר גודל לאומי. מציין את עניין סחיטת דמי חסות ואת המצוקה שבה נמצאים חקלאים שרכושם נפגע בהיבט הביטוחי. סבור כי יש לנהל מאבק ממשלתי עקבי בפשיעה במרחב החקלאי.

ראש תחום ביטחון והערכות לחירום במרכז המועצות האזוריות בישראל מציין כי יש לרכז את ההתמודדות בפשיעה זו בשלושה תחומים:

- לפעול בתחום הגברת האכיפה על ידי משטרת ישראל ומג"ב.

- להחמיר את הענישה.

- לטפל בפרצות בגדרות לאורך מרחב התפר (מדובר בקילומטרים של פרצות).

יו"ר התאחדות האיכרים מציג לחברי ועדת השרים נתונים בעניין נטישת אדמות על ידי בעליהן בעשור האחרון הנובעת גם מפשיעה חקלאית וגם

בשל היעדר כדאיות כלכלית. מציין כי מאחר שפסיקות בתי המשפט אינן מהוות גורם הרתעה לעבריינים, הפתרון כרגע הוא בידי משטרת ישראל ומג"ב.

מר אמיתי מציין כי לצורך התמודדות עם הבעיה, אמורות להידון בישיבת ועדת השרים לענייני חקיקה הקרובה שתי הצעות חוק, האחת מציעה לקבוע שהקרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות תעניק את הביטוח מפני גניבות ציוד ותוצרת חקלאיים, והשנייה מציעה החמרת הענישה במקרים של פשיעה חקלאית.

מזכ"ל התנועה הקיבוצית מציין כי ממשלת ישראל צריכה להתייחס אל החקלאות כאחת מאבני היסוד של הציונות ופתרון הבעיה טמון במידת הרצינות שהממשלה תייחס לחקלאות ולהתמודדות עם הפשיעה במרחב החקלאי.

מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל סבור כי החקיקה הקיימת נותנת מענה לבעיות, אלא שיש להנחות את שופטי בית המשפט להתייחס לעבירות בתחום הפשיעה החקלאית בחומרה. מציין את חוסר האונים של החקלאים בהיבט של מתן ביטוח לחקלאים ומציע להקצות סכום כסף בגין ביטוחים לקרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות (קנט) לצורך התמודדות עם נזקי הפשיעה החקלאית.

שרת המשפטים משיבה בעניין החמרת הענישה ומציינת כי החקיקה הנוכחית נותנת מענה - יש לאכוף אותה, לאור זאת ובהמשך לשיחות שקיימה עם שופטת בית המשפט העליון, הוחלט לקיים השתלמות לשופטים בנושא פשיעה חקלאית שבמסגרתה תוגבר המודעות שלהם לנושא. שרת המשפטים מדגישה כי רוב התביעות בתחום זה נמצאות באחריות משטרת ישראל ולא באחריות הפרקליטות.

שרת המשפטים מציינת כי בפגישות שקיימה עם השר לביטחון הפנים ועם שר החקלאות ופיתוח הכפר הוחלט לשנות את אפיון העבירות בתחום הפשיעה החקלאית מעבירות פליליות לעבירות מינהליות ובכך לאפשר למשטרה להטיל קנסות באופן מיידי על מבצעי העבירות בסכומים גבוהים במקום לגשת לבית המשפט. תיקון החוק בעניין זה אושר על ידי ועדת השרים לענייני חקיקה והוא עתיד להיות מאושר בכנסת עוד במושב הנוכחי של הכנסת.

פרקליטת מחוז הצפון במשרד המשפטים מדגישה אף היא שכ-90% מהתביעות הן בטיפול משטרת ישראל ולא בטיפול הפרקליטות. הפרקליטות מטפלת אך ורק בתביעות בתחומים של הצתות, סחיטה

באיומים, סיכון חיי אדם. למרות זאת ומתוך הבנת חשיבות העניין, הפרקליטות נטלה לטיפול גם תביעות שאינן בתחום אחריותה. הגב' שטרן מציגה מספר פסקי דין המלמדים, לדעתה, על כך שהענישה בעניינם היא חמורה ולכן סבורה שרמת הענישה אינה הבעיה בנושא של פשיעה חקלאית.

נציגי המועצות האזוריות והגופים החקלאיים יוצאים את אולם הישיבות לאחר שנשמעו עמדותיהם בעניין הפשיעה במרחב החקלאי.

הצעות ופשיעה חקלאית - סקירת משטרת ישראל

אלמ/26.

מפקד מחוז הצפון של משטרת ישראל, ניצב אלון אסור, מציג, באמצעות מצגת, את אפיוני הפשיעה החקלאית ואת ממדיה בצפון הארץ, המהווה מיקרוקוסמוס של כל הארץ, בשנים 2016-2018.

להלן עיקרי הסקירה:

- ירידה בהיקף של הפשיעה החקלאית הבאה לידי ביטוי בגניבות בעלי חיים, ציוד ותוצרת חקלאית משנת 2016 ועד היום.
- עלייה בהיקף היזקים – בעיקר בפלישות עדרים וגרימת נזק לשדות.
- תופעת סחיטת דמי חסות (סד"ח) – במהלך שנת 2016 פעלה המשטרה נגד כנופיית סד"ח בצפון, הוגשו נגד חבריה כתבי אישום וחולטו נכסים וכספים בשווי של כ-32 מלש"ח.
- טרור חקלאי – מתוך ממצאי המודיעין ותיקי החקירה של המשטרה לא עולה מניע לאומני באירועי הפשיעה החקלאית. במקרים שבהם אין מודיעין ויש חשש למניע לאומני – המשטרה פועלת בשיתוף פעולה עם השב"כ.
- רוב האירועים בצפון הארץ הם תוצאה של סכסוכים. משטרת ישראל יודעת את הרקע להם ומי מעורב בהם.

בסיום הסקירה מציין השר לביטחון הפנים, כי משטרת ישראל תוגברה בעשרות תקנים למחוז ש"י וחוזקו יכולות המודיעין של המחוז על ידי אספקת ציוד חדיש, כל זאת כדי למנוע כניסה של פלסטינים לביצוע

עבירות בתוך מדינת ישראל.

אלמ/27.

הפשיעה במרחב החקלאי - דיון ויוזמות לטיפול

יושב ראש ועדת השרים, השר גלעד ארדן, פותח את הדיון.

מתקיים דיון בהשתתפות הנוכחים לגבי מאפייני הפשיעה החקלאית, ממדיה והצעות למיגורה.

במסגרת הדיון נדונו הנושאים הבאים :

תוכנית סדורה למאבק בפשיעה במרחב החקלאי – השר גלעד ארדן מתאר את עיקרי התוכנית ומציין כי לצורך יישומה הקצה משרדו תקציב ייעודי ומתוכו 35 מלש"ח עבור סיוע למועצות האזוריות, בין היתר, להתקין מצלמות, להקים שערים ולבנות טרסות שימנעו חדירת פולשים; מתוך תקציב המשרד לשנת 2018 יוחל בפיילוט שיטור מועצתי בארבע מועצות אזוריות, שתיים בדרום הארץ ושתיים בצפון הארץ – יחידות משטרה ופיקוח של המועצה שיפעלו אך ורק בתוך שטחי המועצות האזוריות ולשם כך יוספו עשרות תקנים למשטרה; עודכנו תבחינים לזכאות להחזקת נשק - הוסף תבחין חדש לחקלאים כדי להגביר את ההרתעה וכ-400 חקלאים כבר קיבלו רישיונות לאחזקת נשק בשנה האחרונה. תתוקן החלטת הממשלה מס' 4618 מיום 1.1.2006 שבמסגרתה הוקם צוות-על לטיפול בפשיעה החמורה ("שילוב ידיים") כך שהפשיעה במרחב החקלאי תוכנס לתוך היעדים של צוות-העל.

פיצוי בגין גניבות חקלאיות – סגן השר במשרד האוצר מציין כי קיים נוהל משנת 2012 ועל פיו נוהגים לפצות חקלאים בגין גניבות חקלאיות. במסגרת הנוהל ישנה רשימה סגורה של יישובים שתושביהם זכאים לקבלת הפיצוי וכי רשימה זו לא עודכנה שנים רבות. נציגת רשות המיסים מוסיפה כי הפיצוי ניתן רק במקרה של גניבות ולא במקרים של היזקים.

סגן השר במשרד האוצר מודיע כי אושרה הקדמת הקצאה של 16 מלש"ח לשנת 2018 במקום בשנת 2019 עבור ביטוח גניבות צאן, גניבת בקר וגרימת נזק בזדון או שריפת פרי בתוך בית האריזה.

לאור בקשת סמנכ"ל השקעות ומימון במשרד החקלאות ופיתוח הכפר כי משרד האוצר יקצה תקציב נוסף בסך של כ-20 מלש"ח גם עבור ביטוח

לשריפות בשדות, סוכם כי נציגי משרד האוצר ומשרד החקלאות ופיתוח הכפר יבואו בדברים על מנת לפתור סוגייה זו.

גניבות מים – סגן השר במשרד הביטחון, הרב אלי בן דהן, מציין כי חשוב לאכוף גם נושא חשוב זה אשר גורם לנזק ישיר לחקלאות. מציע שחלק מהקנסות המינהליים יועברו לפיצוי נפגעי הפגיעה החקלאית. סגן השר מציין גם את בחינת האפשרות לשלם ימי מילואים למתנדבי מג"ב המסיירים בלילות במועצות האזוריות.

יושב ראש ועדת השרים, השר גלעד ארדן, מסכם את הדיון כדלקמן:

1. ועדת השרים מציינת כי החקלאות במדינת ישראל היא ערך לאומי ולכן על כלל משרדי הממשלה הרלבנטיים להציב את מיגור הפגיעה והטרור החקלאי בראש סדר העדיפויות שלהם.

2. ועדת השרים רושמת לפנייה את נכונות השב"כ, במקרים שבהם יש חשש למניע לאומני לביצוע עבירה במרחב החקלאי, לסייע בחקירת האירוע.

3. ועדת השרים רושמת לפנייה את סקירתו של מפקד מחוז הצפון של משטרת ישראל אשר כללה את הצגת פעילות המחוז, פעילות מג"ב והיחידות המרכזיות בכל הנוגע לסיכול הפגיעה החקלאית ולפיענוחה.

4. לאחר שהתרשמה כי ישנה תוכנית סדורה המיושמת על ידי משטרת ישראל ומג"ב בתחום הפגיעה החקלאית, ועדת השרים רושמת לפנייה את הודעת סגן השר במשרד האוצר בעניין הקדמת הקצאת 16 מיליון ₪ לטובת ביטוח נזקים שנגרמו בזדון לחקלאים. הוועדה פונה אל משרד האוצר ומשרד החקלאות ופיתוח הכפר להשלים בשבועות הקרובים את סוגיית מימון הביטוח עבור נזקים נוספים שנגרמו בזדון לחקלאים.

5. ועדת השרים רושמת לפנייה את הודעת שרת המשפטים והשר לביטחון הפנים כי במהלך המושב הנוכחי של הכנסת הם יפעלו לאישור התיקון לחוק העבירות המינהליות שעניינו הכללת נושא העבירות החקלאיות במסגרת העבירות שעליהן תוכל המשטרה להטיל קנסות מינהליים.

6. ועדת השרים פונה למשרד האוצר לבחון ייעוד הקנסות הללו לטובת

הקרן לפיצוי נזקים לחקלאים.

7. שרת המשפטים והשר לביטחון הפנים יביאו לאישור הממשלה את תיקון החלטתה מס' 4618 מיום 1.1.2006 שעניינה המאבק בפשיעה החמורה כך שליעדי המדיניות של צוות העל שהוקם בהחלטה זו יתווסף גם הטיפול במאבק בפשיעה החקלאית.

8. חברות השמירה – שרת המשפטים והשר לביטחון הפנים יפעלו להוספת הצורך באישור מקדמי של חברות השמירה לפעול בתחום החקלאות וכן יפנו למשטרת ישראל כדי להעמיק את הבדיקה המודיעינית כלפי אותן חברות השמירה שעובדות בתחום החקלאי.

9. ועדת השרים רושמת לפנייה את הודעת שרת המשפטים כי היא פועלת מול הנהלת בתי המשפט לקיים השתלמויות לשופטים כדי להטמיע בקרבם את החומרה שהממשלה מייחסת לפשיעה בתחום החקלאות וכדי לחזק את מגמת החמרת הענישה בנושא.

10. ועדת השרים רושמת לפנייה את הודעת השר לביטחון הפנים כי גובש מודל להקמת שיטור מועצתי ובמהלך השנה יוקמו יחידות מיוחדות במועצות האזוריות כדי למקד מאמץ נוסף במאבק בפשיעה החקלאית (במסגרת הפיילוט יופעלו היחידות בארבע מועצות אזוריות - 2 בדרום הארץ ו-2 בצפון הארץ)

11. ועדת השרים רושמת לפנייה את הודעת השר לביטחון הפנים על שילוב מתנדבי השומר החדש במערך המתמיי"ד כדי לחזק את מאמץ האכיפה נגד הפשיעה החקלאית.

12. ועדת השרים רושמת לפנייה את הודעת השר לביטחון הפנים כי הוספו למחוז ש"י 35 תקנים כדי למקד מאמץ מודיעיני שתכליתו למנוע את זליגת הפשיעה ממחוז ש"י לשטח המועצות האזוריות.

13. ועדת השרים מבקשת מהמטה לביטחון לאומי להכין חוות דעת העוסקת בהיבטים הלאומניים שיש בפשיעה החקלאית ובדגש על תופעת ההצתות.

14. משרד הביטחון יבחן ביחד עם המשרד לביטחון הפנים את האפשרות

לשלם ימי מילואים למתנדבי מג"ב שיקיימו סיורים ליליים במסגרת המאבק בפשיעה החקלאית וזאת כדי להגביר את מספר הסיורים ואת מספר המתנדבים.

15. ועדת השרים תתכנס שוב בתוך 45 יום כדי לבצע מעקב אחר הסיכום האמור.

הישיבה ננעלת